

06.07.2017

Pormestari

Oikeusministeriö
PL 25
00023 Valtioneuvosto

Oikeusministeriö

10.07.2017
8.10.2017

21 §**Lausunto oikeusministeriölle arviomuistiosta julkisista kuulutuksista annetun lain uudistamistarpeista**

HEL 2017-005873 T 03 00 00

Päätös

Pormestari päätti antaa oikeusministeriölle seuraavan lausunnon. Väliotsikot perustuvat lausuntopyynnössä esitettyihin kysymyksiin.

1. Saate ja yleiset kommentit

Helsingin kaupunki kannattaa julkisista kuulutuksista annetun lainsäädännön uudistamista. Julkisia kuulutuksia koskeva lainsäädäntö on vanhentunutta ja epäselvää. Laki ja asetus julkisista kuulutuksista (kuulutuslaki, kuulutusasetus) on annettu toisenlaisissa viestinnällisissä olosuhteissa, eivätkä ne sisällä enää tarkoituksenmukaisia säännöksiä tiedoksiantojen ja viestinnän toteuttamiseksi tehokkaasti. Kuuluttamisen siirtäminen yleiseen tietoverkkoon edistää tosiasiallista tiedoksisaantia ja tehostaa viranomaisten toimintaa.

Kuulutussäännökset ja viittaukset kuulutusmenettelyyn erityislaeissa tulisi samassa yhteydessä yhtenäistää, koska sääntely on hajanaista sekä käsitteet ja terminologia (kuulutus, ilmoitus, julkipano, tiedoksianto) epäselvää ja epäyhtenäistä. Lainsäädännössä tulisi selkeästi erotella, milloin kysymys on vaikutusmahdollisuuksien varaamiseen liittyvästä kuulutusmenettelystä ja milloin tehdyn tai tehtävän päätöksen tiedoksiantamiseen liittyvästä menettelystä.

2. Julkisista kuulutuksista annetun lain ja asetuksen kumoaminen

Helsingin kaupunki kannattaa julkisista kuulutuksista annetun lain ja asetuksen kumoamista. Kuitenkin yleiset kuulutusmenettelyä koskevat säännökset tulisi sisällyttää hallintolakiin erillään erityislakien kuulutusten sisältöä koskevasta sääntelystä.

3. Kuntien ja maakuntien kuulutukset

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

06.07.2017

Pormestari

Arviomuistiossa todetaan, että kuntien ja maakuntien kuulutusten osalta erityislainsäädännön viittaukset kuulutuslakiin olisi mahdollista muuttaa viittauksiksi kuntalakiin ja maakuntalakiin. Tällöin valtion viranomaisia koskevat kuulutussäännökset voitaisiin liittää erityislakeihin tai hallintolakiin. Tämä on mahdollista ja parannus nykytilaan. Vielä perustelumpaa kuitenkin olisi luopua erottelusta kunnan ja valtion kuulutuksiin.

Nykyisen kuulutuslain mukaan kunnan on ylläpidettävä ilmoitustaulua. Valtionkin viranomaisten kuuluttaminen kunnan ilmoitustaululla perustuu siihen, että on katsottu siellä toteutetun kuulutuksen saavuttavan yleisön tehokkaimmin; paikallisia ilmoitustauluja on ollut enemmän ja ne ovat olleet lähempänä kansalaista. Nyky-yhteiskunnassa kunnankin ilmoitustaulu on tiedottamisen välineenä merkityksetön. Kuuluttamisen siirtyessä yleiseen tietoverkkoon ei ole siis perusteltua kytkeä valtion viranomaisen kuuluttamista kuntaan, mutta toisaalta kunnankaan eri viranomaisia koskevien erityislakien kuulutussäännöksiä ei tarvitsisi muuttaa viittaukseksi kuntalakiin.

Kunnan ja valtion viranomaisten kuuluttamisen menettelyn tulisi olla samanlaista. Esikuvana tästä ovat kuntalain (410/2015) säännökset kuuluttamisesta yleisessä tietoverkossa. Mikäli erityislaeissa valtion ja kuntien viranomaisten kuulutukset siirtyvät yleiseen tietoverkkoon, tulisi kuulutusmenettelystä säätää vain yhdessä laissa, johon sekä kuntalaisia, mahdollisessa maakuntalaisissa että erityislaeissa olisi viittaukset.

Kuuluttaminen tulisi toteuttaa kunkin viranomaisen omin resurssein viranomaisen omalla verkkosivulla. Tällöin olisi menettelyn kannalta merkityksetöntä, minkä viranomaisen tai mihin erityislakiin perustuvasta kuulutuksesta olisi kysymys. Kunnan päätösasiakirjojen yleisestä nähtävänäpidosta voitaisiin edelleen säätää kuntalaisissa, koska kyseessä on vain kuntaa koskeva sääntely, joka perustuu kunnan jäsenen laajaan muutoksenhakuoikeuteen.

4. Erityislainsäädännön suhde hallintolain mukaisiin vaikuttamismahdollisuuksien varaamiseen ja yleistiedoksiintoon

Kuulutuslainsäädännön uudistuksen tavoitteena tulisi olla myös hallinnollinen selkeys, joka saavutetaan yhtenäistämällä ja jaotteleamalla uudelleen eri puolilla oikeusjärjestystä olevia kuulutussäännöksiä. Voimassa olevassa lainsäädännössä sisältö ja menettelyt ovat usein sekaisin erityislaeissa ja kuulutuslaissa sekä käsitteistö ja terminologia epäjohdonmukaista.

Erityislainsäädännössä tulisi jatkossa säätää siitä, missä tilanteessa ja minkä sisältöisenä kuuluttaminen kulloisenkin asian kannalta tarkoituksemukaisesti tehdään. Yleissäännöksiin puolestaan kirjattaisiin, millä tavalla kuuluttaminen toteutetaan. Tällöin olisi eri erityislaeissa mahdol-

06.07.2017

Pormestari

lista ottaa huomioon erilaisten asioiden tarpeet kuuluttamisen suhteen, mutta menettely olisi yhtenäisesti vain kerran säädetty yleislaissa.

Vaikuttamismahdollisuuksien varaamista koskeva sääntely on tietyllä tavalla edellä tarkoitettu erityissäännös, koska siinä käsitellään tilannetta, jossa tulee ryhtyä kuulutusmenettelyyn, jollei jo jossain erityislaissa ole tarkempaa sääntelyä vuorovaikutuksen toteuttamisesta asioiden valmistelussa ja selvittämisessä. Yleistiedoksiänto taas on päätöksen tiedoksiäntokeino. Vaikka menettelyjä yhtenäistettäisiinkin, tulisi eri asiat myös käsitteellisesti pitää erillään.

5. Kuulutusmenettely erityislaissa vai yleislaissa

Edellä esitetyllä tavalla perustelluinta olisi säätää menettelystä yleislaissa, johon muualla lainsäädännössä olisi viittaus. Luontevimmin tähän sopisi hallintolaki.

6. Kuulutusmenettelyn sisältö yleislaissa

Edellä esitetyllä tavalla menettelysäännöksissä tulisi säätää, miten kuuluttaminen toteutettaisiin yleisessä tietoverkossa nykyisen kuntalain ilmoitussäännöksen tapaan. Koska tietoverkossa julkaiseminen on nykyisiin menetelmiin verrattuna tosiasiallisen tiedonsaannin kannalta ylivoimainen, voitaisiin lisäksi luopua monista nykyistä kuulutuslakia täydentävistä erityissäännöksistä.

7. Hallinnonalan erityissääntely

Edellä esitetyllä tavalla nykyisistä kuulutuslakia täydentävistä erityissäännöksistä voitaisiin luopua, koska nämä täydennykset liittyvät useimmiten kuuluttamisen tehokkuuden lisäämiseen, mikä tietoverkko-kuulutukseen siirryttäessä tulee tarpeettomaksi.

8. Tietosuoja ja julkisuus

Tietosuojaa ja julkisuutta koskevat kysymykset tulee tarkastella samassa yhteydessä, kun annetaan EU:n tietosuoja-asetukseen perustuva kansallinen lainsäädäntö. Nykyisen kuntalain henkilötietosääntely kuulutusten yhteydessä ei ole henkilötietojen suojan kannalta täysin optimaalinen. Tarkasteltavaksi voitaisiin ottaa vaihtoehto, jossa mitään henkilötietoja ei julkaistaisi yleisessä tietoverkossa, vaan täydelliset kuulutukset ja päätökset olisivat saatavissa viranomaiselta erikseen. Tämä parantaisi tietosuojaa, mutta tietoverkkokuuluttamisen tehokkuudesta ei tarvitsisi juuri tinkiä.

9. Yhteenveto

Postiosoite PL 10 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunginkanslia@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginkanslia	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

06.07.2017

Pormestari

Helsingin kaupunki katsoo, että kuuluttaminen tulisi siirtää yleiseen tietoverkkoon. Yleiset kuuluttamista koskevat menettelysäännökset voitaisiin kirjata hallintolakiin. Tällöin ei tarvittaisi muiden lakien menettelyä koskevia säännöksiä tai kunnan ja valtion kuulutusten erottelua. Käsitteistö ja terminologia tulisi selkeyttää ja yhtenäistää.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Oikeusministeriö

Pöytäkirjanote on lähetetty asianosaiselle 10.7.2017.

Pormestari